

LETO

Aeto

Rússia, 2018

Direcció i guió: Kirill Serebrennikov

Intèrprets: Irina Starshenbaum,

Teo Yoo, Roman Bilyk

Durada: 128 min

Gènere: drama, biogràfic, música

Idioma: rus

Data d'estrena: 04/05/2019

Lenin'n'Roll

Estem dins d'un tren que s'apropa a Leningrad –Sant Petersburg- a començaments dels anys vuitanta. Els membres d'una banda de rock estan asseguts dins d'un vagó amb els seus instruments. Un vell els molesta. Es produeix una petita baralla i intervé la policia. De cop, tot es para i comencen a sonar els primers acords d'una versió lliure de Psycho Killer dels Talking Heads, sembla com si ens trobéssim amb un videoclip o amb un número musical extraordinari que ha portat a la Rússia d'abans de la Perestroika aires de renovació. Alguna cosa ha esclatat i ha sorgit el miracle, i aquest miracle s'anomena Leto –L'estiu- de Kirill Serebrennikov. De totes maneres, Leto no és una pel·lícula feta de moments brillants que homenatgen a David Bowie, Marc Bolan o Lou Reed, sinó que també és una crònica interesantíssima sobre com el rock va començar a canviar l'antiga Unió Soviètica.

A començaments dels anys vuitanta en el món occidental els Sex Pistols ja havien atacat la Reina d'Anglaterra, el glam –Bowie, Bolan. etc- havia portat l'estètica gay a l'epicentre dels escenaris, The Clash havien editat uns discs sensacionals i Lou Reed era reconegut com el nou poeta del rock, mentre tot això passava quina música s'escoltava a la Unió Soviètica? Era possible fer en la URSS d'Andropov, rock and roll en els que era impossible aixecar-se de la butaca i que eren controlats pels guàrdies de seguretat del Sistema? Per entendre tot això és fonamental anar a parar a l'anomenada escola de Leningrad, a la qual la pel·lícula fa homenatge. En un primer moment qui va permetre que esclatés la revolta del rock va ser Mike Naumenko, líder del grup Zoopark. Naumenko va ser considerat com el Dylan de Leningrad, per la seu treball com a lletrista però la seva inspiració estava centrada en el rock dur dels anys setanta, encara que era eclèctic, es tractava d'assumir totes les influències i donar-les a conèixer. El seu centre d'acció va ser el Leningrad Rock Club. Poc temps després va aparèixer un músic d'origen coreà, Viktor Tsoi, líder del grup Kino que no va trigar a convertir-se en una veritable

llegenda. Ell va ser qui va introduir des del punk fins les noves tendències del finals dels anys setanta –Blondie, Talking Heads, Joey Division, Elvis Costello.etc-. Tant Naumenko, com Tsoi consideraven que calia transformar la vida a base de música i els seus principals temes varen acompanyar la Perestroïka. Actualment, encara són molt populars a la Rússia de Putin. Tots dos varen morir de forma tràgica i la seva mort en plena joventut els va portar a la categoria de mite.

Leto explica la crònica d'aquest despertar de la música però ho lliga amb una història d'amor triangular en la que els dos músics tenen relacions amb la mateixa dona, mentre creen una rivalitat professional i amorosa. Rodada en blanc i negre, la pel·lícula funciona també com una tendra història d'amor plena de referències al cinema francès que ens pot fer pensar tant amb Jean Eustache, com amb les pel·lícules de Philippe Garrel. El film també ens parla de dues formes d'entendre l'amor, en un moment en que l'única revolta possible era la dels sentiments, amb les ferides que aqueta pot arribar a produir. Kirill Serebrennikov és un dels grans directors teatrals de la Rússia actual i un renovador del cinema del seu país. Malgrat això, no ha pogut promocionar la seva pel·lícula ja que actualment es troba empresonat perquè el govern afirma que va desviar diners de les subvencions que rebien pels seus muntatges. De totes maneres, altres veus diuen que està a la presó perquè forma part del grup d'intel·lectuals que han actuat com ferms opositors al govern Putin.

Àngel Quintana

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona